



Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Inledning

Konstitutionsutskottet har den 15 maj 2001 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2000/01:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

I skrivelsen redovisar regeringen vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret som är ställda till regeringen samt äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade.

I yttrandet behandlas riksdagsskrivelser med anledning av betänkanden från trafikutskottet.

Överväganden

Redovisning av riksdagsskrivelser

I regeringens skrivelse redovisas sammanlagt 28 riksdagsskrivelser som avser frågor som behandlas i betänkanden från trafikutskottet. Som framgår av följande sammanställning redovisas 12 av dessa som slutbehandlade.

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Inte slutbehandlade
1994/95	1	0	1
1995/96	0	0	0
1996/97	1	0	1
1997/98	6	0	6
1998/99	2	1	1

1999/2000	10	4	6
2000/01 ¹	8	7	1
Totalt	28	12	16

¹ Avser perioden den 19 september–31 december 2000

Trafikutskottet anser att regeringens skrivelse ger en god bild av de åtgärder som regeringen vidtagit och beredningsläget för de ärenden som inte är slutbehandlade.

Riksdagsskrivelser med tillkännagivanden

Trafikutskottet har särskilt granskat regeringens handläggning och de åtgärder som vidtagits med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen. Utskottet har enligt redogörelsen gjort 16 tillkännagivanden till regeringen i 14 skrivelser, varav 1 tillkännagivande hanteras i två departement. Som framgår av följande sammanställning är enligt regeringen 4 tillkännagivanden slutbehandlade.

Riksdagsskrivelse	Tillkännagivande	Beslutsläge
1994/95:232	Återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret	Inte slutbehandlad
1997/98:11	Minskning av antalet mottagningsorter för förarprov	Inte slutbehandlad
1997/98:161	Kontroll av lastsäkring	Inte slutbehandlad
1997/98:192	Medicinska krav för taxiförare	Inte slutbehandlad
1997/98:266	Energi- och koldioxidskatt	Inte slutbehandlad
1998/99:197	Övergripande trafiksäkerhetsåtgärder (Inrättande av en vägtrafikinspektion)	Inte slutbehandlad
1998/99:237	Adressändring	Slutbehandlad
	Definitionen i postlagen av begreppet postal infrastruktur	Slutbehandlad
1999/2000:147	Planeringsprocessen för vägar och järnvägar (avser Näringsdepartementets ansvarsområde)	Inte slutbehandlad
1999/2000:148	Planeringsprocessen för vägar och järnvägar (avser Miljödepartementets ansvarsområde)	Inte slutbehandlad
1999/2000:166	Inrättande av en trafikoffferjour	Inte slutbehandlad
	Ansaret för lastsäkring	Inte slutbehandlad
1999/2000:189	Tillsynsmyndighetens roll på teleområdet	Inte slutbehandlad
1999/2000:238	Påföljdssystem för utländska fordonsförare	Inte slutbehandlad
1999/2000:256	Ökad konkurrens på accessnäten	Slutbehandlad
2000/01:80	Vidgade statliga insatser för sjöfartsnäringsringen	Inte slutbehandlad
	Motorflygklubbarnas verksamhetsföresättningar	Slutbehandlad

Enligt vad utskottet erfarit har regeringen sedan skrivelsen färdigställdes vidtagit ytterligare åtgärder som berör flera av ovanstående ärenden. Fortfarande räknar dock regeringen med att flertalet riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte kommer att bli slutbehandlade under innevarande riksmöte.

Den inom utskottets beredningsområde äldsta inte slutbehandlade skrivelsen med tillkännagivande är från riksmötet 1994/95. Den gäller frågan om återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret. I redovisningen av beredningssläget hänvisas till budgetpropositionen för år 2001 där det anges att regeringen avser att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda de närmare förutsättningarna för hur ett allmänt fritidsbåtsregister bör vara utformat. Motsvarande avsiktsförklaring återkommer i budgetpropositionen för år 2002 där det meddelas att regeringen ämnar ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. belysa möjligheterna att införa en obligatorisk ansvarsförsäkring för ägare av fritidsbåtar och hur ett allmänt fritidsbåtsregister bör vara utformat (prop. 2000/01:1 utg.omr. 22, s. 82). Enligt vad utskottet erfarit planeras det aviserade utredningsarbetet påbörjas under senare delen av år 2001. Utskottet konstaterar därmed att ännu efter drygt sex år är denna skrivelse inte slutbehandlad.

Trafikutskottet konstaterar vidare att beträffande några tillkännagivanden redovisas att beredning pågår sedan en längre tid utan att uppgift lämnas om vad som återstår att göra eller orsaken till dröjsmålet. Enligt utskottets mening är det viktigt att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden bereds utan onödig tidsutdräkt. Om det föreligger omständighet som hindrar ett genomförande av beslutet bör detta snarast redovisas för riksdagen.

Utskottet anser vidare att redovisningen av planerade åtgärder är viktig för utskottet vid dess arbete med uppföljning och utvärdering av de äldre riksdagsskrivelserna. För riksdagens tillkännagivanden är det angeläget med en redovisning av när ärendet bedöms komma att slutbehandlas eller när regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan.

Uppföljning av riksdagsskrivelser

Riksdagen skall enligt Riksdagskommittén i ökad utsträckning följa upp och utvärdera fattade beslut för att åstadkomma ett bättre berednings- och beslutsunderlag. Utskottsarbetet skall mot denna bakgrund förskjutas mer mot uppföljning och utvärdering. En viktig del i detta arbete är regeringens årliga redovisning av hur riksdagens skrivelser har behandlats. Med hänsyn till att denna sammanställning huvudsakligen redovisar åtgärder som vidtagits under föregående kalenderår ger dock redovisningen oftast inte någon aktuell bild av vidtagna åtgärder. Den nu aktuella sammanställningen avser exempelvis huvudsakligen åtgärder som regeringen vidtagit under tiden den 1 januari–31 december 2000. Vid sitt uppföljningsarbete tvingas därför utskottet ofta att ta fram kompletterande information.

Enligt trafikutskottets mening skulle uppföljningsarbetet underlättas om det fanns tillgång till en kompletterande informationskälla som innehåller aktuella uppgifter om vilka åtgärder som regeringen vidtar med anledning av

riksdagens ställningstaganden. Detta behov skulle kunna tillgodoses genom utveckling av ett IT-baserat informationssystem som löpande redovisar de åtgärder som vidtagits med anledning av olika riksdagsbeslut.

Informationssystemet Rixlex ger bra information när det gäller att följa ett ärende från förslag till riksdagsbeslut. Däremot är det ofta svårare att klarlägga vilka åtgärder som vidtas med anledning av olika riksdagsbeslut. Med ett IT-baserat informationssystem med sökmöjlighet på enskilda riksdagsskrivelser i Regeringskansliets diariesystem skulle redovisningen vinna såväl i aktualitet som tillgänglighet och därmed främja riksdagens granskningsverksamhet. Det är sålunda önskvärt att komplettera regeringens redovisning med en utförlig beskrivning av beredningsläget och redovisning av planerade åtgärder beträffande de ärenden som inte är slutbehandlade.

För en sådan förändring talar också att den nuvarande utformningen av regeringens redogörelse inte är helt lättillgänglig. Detta torde förklara varför det nästan aldrig väcks någon motion med anledning av redovisningen. Inte heller brukar redogörelsen ge upphov till någon offentlig debatt trots att skrivelsen beskriver regeringens hantering av viktiga politiska frågor.

Enligt trafikutskottets mening bör mot denna bakgrund provas om uppföljningen av riksdagsskrivelsernas behandling kan vidareutvecklas. Även formerna för regeringens redovisning till riksdagen bör övervägas i detta sammanhang.

Regeringens skrivelse blir som redan nämnts förhållandevis snabbt inaktuell. Den nu aktuella skrivelsen överlämnades av regeringen i april 2001 och avser huvudsakligen åtgärder som vidtagits under tiden 1 januari–31 december 2000. Konstitutionsutskottet har därefter den 15 maj 2001 anmodat övriga utskott att yttra sig över skrivelsen senast den 26 oktober 2001. Det har därför varit nödvändigt att datera upp regeringens redovisning av behandlingen av enskilda skrivelser. För att uppnå en mer aktuell behandling bör det övervägas att genomföra riksdagsbehandlingen under våren. Därmed skulle även en tidsmässig samordning kunna ske med den fördjupade resultatredovisning från regeringen till riksdagen som avses införas successivt med början våren 2002.

Slutligen vill utskottet framhålla att redogörelsens register över riksdagsskrivelserna fördelade på olika utskott fyller en viktig funktion. Med hänsyn till att beslut inom trafikutskottets beredningsområde i vissa fall redovisas under andra utskott, t.ex. riksdagens beslut om tilläggsbudget, krävs dock ytterligare insatser för att klarlägga vilka moment som ingår i utskottets ansvarsområde. Det bör mot denna bakgrund övervägas hur skrivelsens register kan vidareutvecklas.

Sammanfattning

Trafikutskottet anser att regeringens skrivelse ger en god bild av de åtgärder som regeringen vidtagit och beredningsläget för de ärenden som inte är slutbehandlade. För riksdagsskrivelser med tillkännagivanden till regeringen konstateras att behandlingen av vissa ärenden har pågått sedan en längre tid

utan att uppgift lämnas om när ärendena beräknas kunna bli slutbehandlade. Enligt utskottets mening är det viktigt att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden bereds utan onödig tidsutdräkt. Slutligen anser trafikutskottet att uppföljningen av riksdagsskrivelserna bör utvecklas. Det gäller bl.a. hur regeringens redovisning kan vidareutvecklas och om ett IT-baserat informationsstöd kan tas fram som stöd för granskning av hur riksdagens beslut genomförs.

Stockholm den 16 oktober 2001

På trafikutskottets vägnar

Monica Öhman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Monica Öhman (s), Sven Bergström (c), Per-Richard Molén (m), Jarl Lander (s), Hans Stenberg (s), Karin Svensson Smith (v), Johnny Gylling (kd), Tom Heyman (m), Krister Örnfjäder (s), Monica Green (s), Inger Segelström (s), Stig Eriksson (v), Tuve Skånberg (kd), Birgitta Wistrand (m), Mikael Johansson (mp), Jeppe Johnsson (m) och Elver Jonsson (fp).